

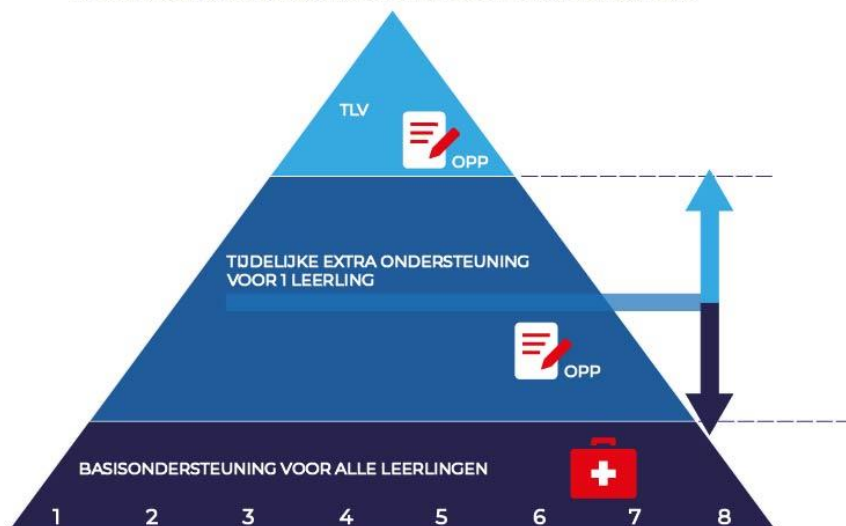
Notitie Passend onderwijs

Ondersteuningsstructuur binnen de wet Passend onderwijs

Met deze notitie wordt de ondersteuningsstructuur binnen de wet Passend onderwijs nader toegelicht en zal specifiek worden ingegaan op de structuur binnen het samenwerkingsverband BePO. Het gaat hierbij om de structuur waarin ondersteuning aan leerlingen is ingericht en waarbij er drie niveaus worden onderscheiden. Deze drie niveaus zijn:

- De basisondersteuning
- De extra ondersteuning
- Gespecialiseerd onderwijs, hiervoor is een Toelaatbaarheid Verklaring (TLV) nodig

Ondersteuningsstructuur binnen de wet Passend onderwijs

En er zal specifiek worden ingegaan op de ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband bij deze drie niveaus van ondersteuning en de samenhang met wet- en regelgeving.

Passend onderwijs, is dat een doel, een resultaat of een continu proces?

Met de invoering van de wet Passend onderwijs in 2014, hebben scholen de opdracht gekregen om het onderwijs aan leerlingen, die zich aanmelden of al staan ingeschreven op school, zo passend mogelijk te maken. *'Ieder kind heeft recht op onderwijs dat het best past bij zijn of haar mogelijkheden'*, dit vormt ongeveer de kern van de wet. Om dit te realiseren hebben alle schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat zij alle leerlingen, die zich aanmelden bij een van de scholen of reeds ingeschreven zijn, zo goed als mogelijk passend onderwijs moeten bieden. De schoolbesturen maken hierbij gebruik van de basisondersteuning, de extra ondersteuning en het dekkend netwerk van voorzieningen binnen het samenwerkingsverband. Om nu goed te weten welke ondersteuning je dan kunt bieden binnen je eigen school en welke, op jouw school inzetbare, ondersteuning er is buiten je eigen school moet helder zijn wat de samenhang is tussen de verschillende vormen van ondersteuning. Deze samenhang wordt door elk samenwerkingsverband afzonderlijk vastgesteld.

De basisondersteuning

De basisondersteuning heeft in de wet de volgende omschrijving: *‘alle licht curatieve en preventieve ondersteuning die de school kan inzetten in het realiseren van passend onderwijs’*. Het gaat hier dus om zaken die op alle scholen in te zetten zijn. Dit kan bijvoorbeeld de afspraak zijn dat alle scholen extra formatie IB inzetten, of dat alle scholen gebruik kunnen maken van leernetwerken op het niveau van de wijk. Soms staat er beschreven dat er specialistische deskundigheid ingezet kan worden of extra ondersteuning door bijvoorbeeld onderwijsassistenten. Of je zou kunnen stellen dat er per leerling een bedrag beschikbaar wordt gesteld om zo de basisondersteuning wat meer flexibiliteit te geven.

Samenvattend kun je dus zeggen dat de basisondersteuning de ‘verbandtrommel’ is die op alle scholen eenzelfde inhoud heeft. Wat er allemaal in zit kan per samenwerkingsverband verschillen, omdat je deze afspraken maakt met de scholen die verbonden zijn aan hetzelfde samenwerkingsverband. Op deze manier kun je de inhoud van de basisondersteuning aanpassen aan de behoeften van je eigen regio. De inhoud van de basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan.

De extra ondersteuning

Was de basisondersteuning voor alle leerlingen beschikbaar binnen de school, de extra ondersteuning is altijd gekoppeld aan een leerling. In de wet is de volgende omschrijving te vinden; *‘alle ondersteuning die voor een leerling nodig is om het onderwijs passend te maken, waarbij de basisondersteuning niet toereikend is, noemen we extra ondersteuning. Het gaat hierbij om ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Omdat deze extra ondersteuning altijd gekoppeld is aan een leerling, is er wettelijk gezien een Ontwikkeling Perspectief Plan (OPP) vereist’*.

Deze extra ondersteuning is dus gekoppeld aan een leerling waarvoor de basisondersteuning niet toereikend is en extra ondersteuning noodzakelijk is. Op welke manier er extra ondersteuning ingezet kan worden verschilt per samenwerkingsverband. Soms is het in de vorm van een arrangement, soms in de vorm van inzet van deskundigen en soms in geld. In alle drie de gevallen is er sprake van extra ondersteuning, die vanuit het samenwerkingsverband geboden wordt. Ook dit wordt weer vastgelegd in het ondersteuningsplan.

In het proces van realiseren van passend onderwijs, is de inzet van extra ondersteuning een belangrijk moment. De school geeft aan ouders te kennen dat de onderwijsbehoefte van de leerling dusdanig is, dat extra ondersteuning nodig is. Het opstellen van het OPP markeert dit moment. Hierin legt de school vast wat de ondersteuningsbehoefte is, hoe de school tot deze zienswijze gekomen is (soms worden er zaken nog nader onderzocht), hoe de basisondersteuning is ingezet en wat daarvan de resultaten waren en welke doelen er worden gesteld met het OPP. Het gaat hierbij om het stellen van doelen in het meest ‘wenselijke scenario’ van ontwikkelen van de leerling.

Het handelingsdeel van het OPP moet verplicht worden ondertekend door school en ouders. Op deze manier wordt officieel vastgelegd welke doelen er worden gesteld met daarbij het meest ‘wenselijke scenario’ als uitgangspunt. Daarnaast worden er afspraken gemaakt wanneer er geëvalueerd gaat worden en wanneer de voortgang en de resultaten van de gestelde doelen uit het OPP besproken worden. Hiermee houden school en ouders zicht op de ontwikkeling van de leerling en de effecten van de ingezette extra ondersteuning.

In de meeste gevallen voldoet de inzet van extra ondersteuning en ontwikkelt de leerling zich in het meest wenselijke perspectief, wat betekent dat na verloop van de tijd de mate van ondersteuning afgebouwd kan worden en de leerling zonder extra hulp zijn of haar schoolcarrière kan voorzetten.

Er zijn echter ook leerlingen waarbij de inzet van extra ondersteuning niet voldoende is om het 'wenselijke scenario' te realiseren. In de loop van de tijd worden de vraagstukken eerder groter dan kleiner en duurt de periode van inzetten van extra ondersteuning langer dan eerder was gedacht. De ondersteuningsbehoefte ontwikkelt zich in dit geval in een 'zorgelijk scenario'. Als deze lijn doorzet en de ondersteuning in de context van de school niet effectief is, is een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs nodig. Voor deze gespecialiseerde vormen van onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Deze wordt door de school aangevraagd bij het samenwerkingsverband in nauwe samenwerking met de ouder(s).

Gespecialiseerd onderwijs

In het bovenstaande is de samenhang tussen de basisondersteuning en de extra ondersteuning beschreven. De markering van de extra ondersteuning met het opstellen van het OPP is erg belangrijk, omdat het OPP de basis is waarop een TLV kan worden afgegeven. Met de inwerkingtreding van de wet Passend onderwijs in 2014 zijn landelijke criteria voor de beoordeling van de TLV aanvraag komen te vervallen. Hiervoor in de plaats is het OPP gekomen als enig wettelijk verplicht inhoudelijk document. Aanvullende documenten in het proces van het realiseren van passend onderwijs, zoals diagnostische of behandel informatie, kunnen de aanvraag indien nodig verder ondersteunen, maar ze zijn dus geen wettelijke verplichting.

Op basis van de aanvraag van de TLV met tenminste een OPP en daar waar nodig aangevuld met relevante informatie, waardoor het ondersteuningsvraagstuk van de leerling zo volledig mogelijk 'inzichtelijk' wordt, zal het samenwerkingsverband besluiten tot toekenning van de aanvraag of afwijzing.

Om tot een goed advies te kunnen komen heeft het samenwerkingsverband twee onafhankelijk deskundigen aangesteld om onafhankelijk van elkaar tot advies te komen. De eerste deskundige is tenminste een orthopedagoog, de tweede deskundige is bij voorkeur gespecialiseerd, passend bij het ondersteuningsvraagstuk. Dit kan bijvoorbeeld een maatschappelijk werker, een kinder- of jeugdpsychiater of een jeugdarts zijn. Tussen het moment van aanvragen van de TLV en het uiteindelijke besluit mag, wettelijk gezien, maximaal 6 weken zitten.